

Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы  
Чыты авыл җирлеге Советы

Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы  
Чыты авыл җирлеге Советы  
КАРАРЫ

20 март, 2006 ел

№ 9

Татарстан Республикасы Питрәч  
муниципаль районы Чыты авыл җирлеге  
башкарма комитеты турында  
нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон, «Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында» Татарстан Республикасы Законы һәм Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Чыты авыл җирлеге Уставы нигезендә Чыты авыл җирлеге Советы карар кабул итте:

1. Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Чыты авыл җирлеге башкарма комитеты турындагы нигезләмәне расларга.

Чыты авыл җирлеге башлыгы

Гаврилов П.Д.

Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Чыты авыл жирлеге  
башкарма комитеты турында  
НИГЕЗЛӘМӘ

### **1. Гомуми нигезләмәләр**

1.1. Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Чыты авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба – Башкарма комитет) – Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Чыты авыл жирлеге жирле үзидарә органы (алга таба-авыл жирлеге), башкарма-идарә итү функцияләрен башкара.

1.2. Башкарма комитет үз эшчәнлегендә Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль законнарға һәм Россия Федерациясенә, Татарстан Республикасының башка норматив-хокукый актларына һәм Питрәч муниципаль районының норматив-хокукый актларына, Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районының Чыты авыл жирлеге Уставына, шулай ук әлеге Нигезләмәгә таяна.

1.3. Башкарма комитет үз эшчәнлеген Чыты авыл жирлеге территориясендә Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте башкарма органнары, территорияль федераль башкарма хакимият органнары, районның авыл жирлекләре жирле үзидарә органнары, оешмалар һәм ижтимагый берләшмәләр белән үзара хезмәттәшлектә алып бара.

### **2. Юридик статус**

2.1. Башкарма комитет юридик зат булып тора.

2.2. Башкарма комитетның Россия Федерациясе законнарына ярашлы рәвештә үз атамасы белән мөһерләре, штамплары, бланклары, банк учреждениеләрендә исәп-хисап һәм башка счетлары бар. Башкарма комитет милек һәм милек булмаган хокукларны һәм бурычларны сатып алырга һәм гамәлгә ашырырга, судта дөгъвачы яки жавап бирүче булып чыгыш ясарга хокуклы, мөстәкыйль баланска ия.

2.3. Башкарма комитет урнашкан урын: Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Питрәч муниципаль районы, Чыты авылы.

### **3. Башкарма комитетның төп бурычлары һәм функцияләре**

3.1. Башкарма комитет Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Чыты авыл жирлеге территориясендә жирле эһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү, авыл жирлеге жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен, шулай ук авыл жирлеге составына керүче жирлекләренң жирле

үзидарэ органнары тарафыннан килешүлэр нигезендэ тапшырылган вэкалэтлэрне гамэлгэ ашыруны оештыра.

3.2. Башкарма комитет компетенциясенэ түбэндэге жирле эһәмияттэге мәсьәләләр керә:

- муниципаль район халкы яки Чыты авыл жирлеге Советы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә кабул ителгән карарларны, Башкарма комитет житәкчесе карарларын һәм боерыкларын үтәүне оештыру;

- авыл жирлеге бюджеты проектын раслау өчен Чыты авыл жирлеге Советына тәкъдим итү (Чыты авыл жирлеге Советы һәм депутатлар эшчәнлеге белән бәйле чыгымнар буенча акчалардан тыш);

- авыл жирлеге бюджетын федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, Чыты авыл жирлеге Уставы һәм авыл жирлегендә бюджет процессы турында Нигезләмә нигезендә үтәү;

Чыты авыл жирлеге Советы тарафыннан расланган тиешле Нигезләмәгә ярашлы рәвештә Чыты авыл жирлеге муниципаль милкендә булган мөлкәттән файдалану һәм аның белән идарә итү;

- авыл жирлеге чикләрендә электр һәм газ һәм су белән тәмин итү, су чыгару оештыру;

- авыл жирлеге территориясендә гадәттән тыш хәлләр нәтижәләрен кисәтүдә һәм бетерүдә катнашу;

- муниципаль район территориясендә муниципаль милиция тарафыннан жәмәгать тәртибен саклауны оештыру;

- янғын куркынычсызлыгының беренчел чараларын тәмин итү;

- әйләнә-тирә мохитне саклау буенча поселок характерындагы чаралар оештыру;

- авыл жирлеге территориясендә житештерү һәм социаль билгеләнештәге объектларны экологик контрольдә тотуны оештыру һәм гамэлгә ашыру, экологик контрольне федераль дәүләт хакимияте органнары гамэлгә ашыра торган объектлардан тыш;

- Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимияте органнары вэкалэтләрэнә кертелгән белем бирү процессын финанс белән тәмин итү вэкалэтләрэн исәпкә алмаганда, төп гомуми белем бирү программалары буенча гомуми кулланышта булган һәм түләүсез башлангыч гомуми, төп гомуми, урта (тулы) гомуми белем бирүне оештыру: авыл жирлеге территориясендә өстәмә белем һәм гомуми кулланышта булган бушлай мәктәпкәчә белем бирүне оештыру, шулай ук балаларның каникул вакытында ял итүен оештыру;

- авыл жирлеге территориясендә амбулатор-поликлиника учреждениеләрендә беренчел медицина-санитар ярдәм күрсәтүне, йөклелек чорында, вакытында һәм бала тапканнан соң хатын-кызларга медицина ярдәме күрсәтүне оештыру;

- опека һәм попечительлек;

- көнкүреш калдыкларын жыюны, чыгаруны оештыру;

- авыл жирлеге территориясендә поселокара жирләү урыннарын тоту, ритуаль хезмәтләр оештыру;

- торақ пунктларны элементә, жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәтләре белән тәмин итү өчен шартлар тудыру;

- торак пунктларга китапханә хезмәте күрсәтүне оештыру (китапханә коллекторын хезмәтләр белән тәэмин итү);

- Гражданнар оборонасы, авыл районы халкын һәм территориясен гадәттән тыш хәлләрдән һәм табиғый һәм техноген характердагы чараларны оештыру һәм гамәлгә ашыру;

- торак пунктлар арасындагы территорияләрдә урнашкан муниципаль предприятиеләрне һәм учреждениеләрне мобилизацияләү буенча чаралар оештыру һәм гамәлгә ашыру;

- су объектларында кешеләрнең иминлеген тәэмин итү, аларның тормышын һәм сәламәтлеген саклау буенча чаралар үткөрү;

- ял итүне оештыру һәм халыкны мәдәният оешмасы хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыру;

авыл округы чикләрендә урнашкан жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектларын (тарих һәм мәдәният һәйкәлләрен) саклау һәм саклау буенча чараларны гамәлгә ашыру;

- авыл округы территориясендә массакуләм физик культураны үстерү өчен шартлар тудыру;

- авыл округы территориясен төзекләндерүне һәм яшелләндерүне оештыру, авыл округы чикләрендә урнашкан авыл урманнарын куллану һәм саклау буенча чараларны гамәлгә ашыру;

урамнарны яктыртуны оештыру буенча чараларны гамәлгә ашыру һәм урамнар исеме һәм йорт номерлары белән күрсәткечләр урнаштыру;

- гамәлдәге законнар белән Башкарма комитет компетенциясенә кертелгән жирле әһәмияттәге башка мәсьәләләр.

#### **4. Башкарма комитетның вәкаләтләре**

Башкарма комитет куелган бурычларны тормышка ашыру һәм үз функцияләрен гамәлгә ашыру өчен түбәндәге вәкаләтләренә гамәлгә ашыра ала.

##### **4.1. Башкарма комитетның планлаштыру, бюджет, финанс һәм исәп өлкәсендә вәкаләтләре.**

Планлаштыру, бюджет, финанслар һәм исәп-хисап өлкәсендә башкарма комитет түбәндәге вәкаләтләренә гамәлгә ашыра:

а) билгеләнгән тәртиптә муниципаль район территориясендә урнашкан барлык милек формасындагы предприятиеләрдән, учреждениеләрдән, оешмалардан халык мәнфәгатьләренә кагылышлы экологик һәм башка нәтижәләргә китерергә мөмкин булган план проектлары һәм чаралар турында кирәкле мәгълүмат ала, мондый планнар һәм чаралар өчен мәжбүри килештерүне гамәлгә ашыра;

б) авыл жирлеген социаль-иқтисадый үстерү планнары проектлары буенча, шулай ук авыл жирлеге территориясендә урнашкан барлык милек формасындагы предприятиеләрне һәм оешмаларны урнаштыру, үстерү һәм махсулаштыру планнары проектлары буенча, халыкның ихтыяжларын канәгатьләндерүгә, авыл жирлеген иқтисади һәм социаль үстерүгә бәйле мәсьәләләр буенча тиешле органнарға тәкъдимнәр кертә, алар буенча нәтижәләр бирә;

в) авыл жирлегенең икътисади һәм социаль үсешен идарә итү өчен кирәкле баланслар төзүне тәэмин итә: Халыкның финанс, акча керемнәре, хезмәт ресурслары һәм жир һәм башкаларның мәшгульлеге;

г) авыл жирлеге территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләр һәм оешмаларның исәп - хисап торышын законнар нигезендә контрольдә тоту, дәүләт статистикасы органнарына ярдәм күрсәтә, аларга тәкъдим итә, алардан кирәкле статистик мәгълүматлар ала;

д) федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

#### **4.2. Башкарма комитетның муниципаль милектән файдалану һәм аның авыл жирлеге территориясендәге предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар белән үзара мөнәсәбәтләре буенча вәкаләтләре.**

Башкарма комитет:

а) муниципаль предприятиеләр, учреждениеләр, оешмаларның эшчәнлеген координацияли;

б) муниципаль милекне куллануны контрольдә тоту;

в) муниципаль предприятиеләр, учреждениеләр житәкчеләренең аларның эшчәнлеге турында хисапларын тыңлай;

г) авыл жирлеге территориясендә төрле милек формасындагы хужалык субъектларын булдыруга ярдәм итә;

д) муниципаль милектә булмаган предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар белән билгеләнгән тәртиптә авыл жирлеге территориясен икътисади һәм социаль үстерүдә хезмәттәшлек турында, халык куллану товарлары һәм башка продукция житештерүгә, хезмәт күрсәтүгә килешүләр төзи;

е) федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

#### **4.3. Башкарма комитетның авыл жирлегенең социаль-икътисади үсешен матди-техник тәэмин итү өлкәсендәге вәкаләтләре.**

Авыл жирлегенең социаль-икътисадый үсешен матди-техник тәэмин итү өлкәсендә башкарма комитет:

а) авыл жирлеген икътисади һәм социаль үстерү планында каралган чараларны һәм программаларны матди-техник тәэмин итүне гамәлгә ашыра;

б) жирле базарга аларның продукциясен, товарларын һәм хезмәтләрен жәлеп итү өчен барлык милек формасындагы предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар белән хезмәттәшлек итә;

в) билгеләнгән тәртиптә муниципаль заказ урнаштыра;

г) Татарстан Республикасы Федераль законнарында каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

#### **4.4. Башкарма комитетның авыл хужалыгы жирдән файдалану һәм табигатьне саклау өлкәсендәге вәкаләтләре.**

Авыл хужалыгы, жирдән файдалану, табигатьне саклау өлкәсендәге башкарма комитет авыл жирлегенең вәкиллекле органы билгеләгән тәртипкә ярашлы рәвештә түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра::

а) Чыты авыл жирлеге Советы билгеләгән тәртипкә һәм законнарда каралган очракта, башка участокларга ярашлы рәвештә Муниципаль милектә булган жир участокларын идарә итә һәм алар белән идарә итә;

б) жирләрне бер категориядән икенче категориягә муниципаль һәм шәхси милектә булган жирләргә карата күчәрә, авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш;

в) гражданнарга муниципаль милектә булган жир кишәрлекләре бирә;

г) муниципаль милектә булган жир кишәрлекләрен сатып алу-сату һәм арендау килешүләрен төзи;

д) дәүләт яки муниципаль милектә булган жирләрдән жир участокларын сайлауны һәм формалаштыруны тәмин итә;

е) муниципаль жир контролен үткәрүне гамәлгә ашыра;

ж) жир участокларын сату буенча сатулар (аукционнар, конкурслар) оештыра һәм үткәрә;

з) муниципаль ихтыяжлар өчен жир участокларын резервлай;

и) авыл жирлегенең тиешле территориясендә жир төзелеше эшләре планнары буенча нәтижәләр бирә;

к) авыл жирлегенең тиешле территориясендә эзләнү эшләрен үткәрү шартларын билгели;

л) законнарда ярашлы рәвештә авыл жирлегенең тиешле территориясендә су, жир асты, атмосфера һавасы, үсемлек һәм хайваннар дөньясы, башка табигый ресурсларны куллану һәм саклау өлкәсендә идарә итүне һәм контрольне гамәлгә ашыра;

м) авыл жирлеге карамагындагы су ресурсларын билгеләнгән тәртиптә файдалануга бирә, эчәргә һәм хужалык-көнкүреш су белән тәмин итү өчен су алу, су коену, аз үлчәмле йөзү чараларында йөзү, терлек су эчү тыелган урыннарны билгели, шулай ук муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан су объектларында гомуми файдалануның башка шартларын билгели;

н) муниципаль берәмлек карамагындагы гомуми таралган файдалы казылмалар ятмаларын эшкәртүгә билгеләнгән тәртиптә рөхсәт бирә;

о) авыл жирлеге вәкиллекле органы билгеләгән тәртипкә ярашлы рәвештә муниципаль экологик контрольне гамәлгә ашыра;

п) авыл жирлеге территориясендә эйләнә-тирә мохитне саклау буенча чаралар үткәрүне тәмин итә;

р) авыл жирлеге территориясендә гигиена һәм санитар-эпидемиологик чаралар үткәрүне оештыра, шулай ук санитар кагыйдәләрне, нормаларны һәм гигиена нормативларын үтәүне тәмин итә;

с) авыл жирлеге территориясендә житештерү һәм социаль билгеләнештәге объектларны экологик контрольдә тотуны оештыра һәм гамәлгә ашыра, экологик контрольне федераль дәүләт хакимияте органнары башкарган объектлардан тыш;

т) халыкка экологик хәл турында хәбәр итә, табигать афәтләре һәм аварияләр очрагында халык иминлеген тәмин итү буенча чаралар күрә, тиешле органнарда эйләнә-тирә мохиткә куркыныч тудыручы, табигатьтән файдалану

турындагы законнарны бозучы предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар һәм гражданнарның гамәлләре турында хәбәр итә;

у) федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

#### **4.5. Башкарма комитетның төзелеш, транспорт һәм элемтә өлкәсендәге вәкаләтләре.**

Төзелеш, транспорт һәм элемтә өлкәсендә башкарма комитет түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

а) авыл жирлегә вәкиллекле органына төзелеш кагыйдәләрен, авыл жирлегә территориясен үстерүне шәһәр төзелеш планлаштыру һәм аны төзү турында шәһәр төзелеш документациясен, муниципаль районның инженер, транспорт һәм социаль инфраструктураларын үстерү һәм төзекләндерү схемаларын һәм проектларын, башка шәһәр төзелеш документациясен эзерли һәм раслауга кертә, расланган шәһәр төзелеш документациясен гамәлгә ашыруны тәмин итә;

б) муниципаль берәмлекнең үзенчәлекләре проектын эшли һәм дәүләт хакимиятенең тиешле органына аны раслау турында тәкъдимнәр кертә;

в) муниципаль берәмлекнең жирләрен, башка күчемсез милек объектларын инвентаризацияләүне оештыра һәм үткәрә;

г) күчемсез милек объектларын төзүгә билгеләнгән тәртиптә рөхсәт бирә;

д) жирле бюджет акчалары хисабына яки өлешле катнашу нигезендә төзелә торган социаль житештерү инфраструктурасы объектларын төзү һәм ремонтлауга заказчы булып тора;

е) авыл жирлегә территориясендә яңа житештерү объектларын урнаштыру турында тәкъдимнәрне карый һәм аларны законнарда ярашлы рәвештә төзүне килештерә;

ж) килешү нигезендә предприятиеләрне, башка оешмаларны төзелеш куәтләрен үстерүдә, авыл жирлегендә эшләр башкару өчен төзелеш материаллары житештерүдә катнашырга жәлеп итә;

з) элемтә предприятиеләре белән хезмәттәшлек итә, жирле радио һәм телевидение үсешен тәмин итә;

и) федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

#### **4.6. Башкарма комитетның авыл жирлегә халкына торак хужалыгы, коммуналь-көнкүреш һәм сәүдә хезмәте күрсәтү өлкәсендәге вәкаләтләре.**

Муниципаль районның торак хужалыгы, коммуналь-көнкүреш һәм халыкка сәүдә хезмәте күрсәтү өлкәсендәге башкарма комитеты түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

а) муниципаль милектә булмаган предприятиеләргә, учреждениеләргә, оешмаларга электр суүткәргеч, канализация, жылылык һәм газ челтәрләре һәм автомобиль юллары корылмалары төзү планнары буенча нәтижәләр бирә;

б) территорияне төзекләндерүне оештыра, бу эшкә килешү нигезендә предприятиеләрне, оешмаларны, учреждениеләрне, шулай ук халыкны жәлеп итә; житештерү территорияләрен төзекләндерүне контрольдә тота, яшелләндерүне,

яшеллекләрне һәм сулыкларны саклауны гамәлгә ашыра, гражданның ял итү урыннарын булдыра; урамнарга һәм торак пунктларның башка өлешләренә исем бирә, йортларның номерларын билгели;

в) коммуналь хужалык, сәүдә, жәмәгать туклануы, авыл жирлеге халкына көнкүреш хезмәт күрсәтү муниципаль предприятиеләренә халык өчен уңайлы эш режимын билгели;

г) ярминкәләр оештыра; законнарда ярашлы рәвештә сәүдә кагыйдәләрен үтәүне, сәүдә урыннарының санитар торышын контрольдә тоту;

д) зиратларны белә, башка жирләү урыннарын тиешле хәлдә тотуны тәмин итә;

е) федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

#### **4.7. Башкарма комитетның халыкка социаль-мәдәни хезмәт күрсәтү өлкәсендәге вәкаләтләре.**

Сәламәтлек саклау һәм мәгариф, халыкка социаль-мәдәни хезмәт күрсәтү өлкәсендәге башкарма комитет түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

а) карамагындагы барлык муниципаль мәгариф, мәдәният, сәламәтлек саклау, социаль тәмин итү, физкультура-спорт учреждениеләре белән идарә итә; аларны матди-техник тәмин итә; бу учреждениеләр житәкчеләренә эшчәнлеге турында хисаплар тыңлый;

б) авыл жирлеге территориясендә мәгариф учреждениеләре чөлтөрөн үстерүне планлаштыра, аларга методик ярдәм күрсәтүне оештыра; мәктәп укучыларын хезмәттә уку туны һәм һөнәри юнәлеш бирүне оештыруга ярдәм итә;

в) муниципаль район территориясендә мәдәни-агарту учреждениеләре эшен оештыра;

г) муниципаль миләктә булган табигать, мәдәният, тарих һәйкәлләрен саклау һәм куллануны оештыра;

д) социаль-мәдәни, физкультура-спорт билгеләнешендәге объектлар булдыра, муниципаль район халкына кино һәм видео хезмәт күрсәтүне оештыра;

е) халыкның сәламәтлеген ныгыту һәм авыруларын профилактикалау буенча комплекслы программалар эшли;

ж) авыл жирлеге территориясендә мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният һәм спорт өлкәсендә чаралар үткәрүне оештыра;

з) федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

#### **4.8. Башкарма комитетның халыкны социаль яклау өлкәсендәге вәкаләтләре.**

Халыкны социаль яклау өлкәсендәге башкарма комитет түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

а) медицина-социаль экспертиза хезмәтенә дөүләт учреждениеләре белән хезмәттәшлек итә;

б) үз вәкаләтләре чикләрендә ана һәм балаларны саклау, күп балалы гаиләләренә яшәү шартларын яхшырту белән бәйлә ташламалар һәм өстенлекләр



бирэ, ата-ана каравыннан мэхрүм калган балаларны балалар йортларына, мөктәп-интернатларга һәм граждан гаиләләренә тәрбияләүне тәмин итә;

в) опека һәм попечительлек мәсьәләләрен закон нигезендә хәл итә;

г) авыл җирлегә халкының мәшгульлек дәрәжәсен арттыру программаларын эшли һәм гамәлгә ашыра;

д) федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган башка вәкаләтләргә гамәлгә ашыра.

#### **4.9. Башкарма комитетның хокук тәртибен тәмин итү өлкәсендәге вәкаләтләре.**

Хокук тәртибен тәмин итү өлкәсендә башкарма комитет түбәндәге вәкаләтләргә гамәлгә ашыра:

а) табигать афәтләре, экологик катастрофалар, эпидемияләр, эпизоотияләр, янғыннар, жәмәгать тәртибен күпләп бозу очрагында кешеләрнең тормышын коткару һәм саклау, аларның сәламәтлеген һәм хокукларын яклау, матди кыйммәтләргә саклау, тәртипне саклау, предприятиеләр, учреждениеләр, оешмаларның эшчәнлеген тәмин итү белән бәйлә законда каралган чараларны гамәлгә ашыра, янғынга каршы чаралар үткәрүне оештыра;

б) авыл җирлегенә жәмәгать иминлегенә милициясе бүлекчәләренә өстәмә санын билгели, үз компетенциясе чикләрендә авыл җирлегенә Эчке эшләр бүлегенә эшчәнлегенә ярдәм күрсәтә;

в) халыкны кабул итүне оештыра, шулай ук гражданның шикаятьләрен, гаризаларын һәм тәкъдимнәрен карый, алар буенча үз компетенциясе чикләрендә кирәкле чаралар күрә;

г) федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган башка вәкаләтләргә гамәлгә ашыра.

### **5. Башкарма комитет җитәкчесе**

5.1. Авыл җирлегә башкарма комитеты белән авыл җирлегә башкарма комитеты җитәкчесе (алга таба – Башкарма комитет җитәкчесе) бер башлылык принципларында җитәкчелек итә.

5.2. Башкарма комитет җитәкчесе булып Чыты авыл җирлегә Советы тарафыннан Чыты авыл җирлегә Уставы белән билгеләнгән вәкаләтләр срогына билгеләнгән кеше тора.

5.3. Үз эшчәнлегендә Башкарма комитет җитәкчесе Чыты авыл җирлегә Советына хисап бирә һәм Башкарма комитетка йөкләнгән бурычларны үтәгән һәм үз функцияләрен башкарган өчен шәхси җаваплылык тота.

5.4. Башкарма комитет җитәкчесе вакытлыча булмаган очракта, аның вазифаларын башкарма комитет җитәкчесе һәм аның урынбасарлары арасында бурычларны бүлүгә ярашлы рәвештә аның урынбасарларының берсе башкара.

5.5. Башкарма комитет җитәкчесе вәкаләтләргә вакытыннан алда туктатылган очракта, аның вазифаларын авыл җирлегә вәкиллеке органы карарына ярашлы рәвештә, конкурс нәтиҗәләре буенча Башкарма комитет җитәкчесе вазифасына башка кандидатура билгеләнгәнче, аның урынбасарларының берсе башкара.

5.6. Башкарма комитет житәкчесе үз вәкаләтләре чикләрендә карарлар һәм боерыклар чыгара. Башкарма комитет житәкчесенең хокукый актларын әзерләү, аларны килештерү һәм имзалау тәртибе башкарма комитет житәкчесе тарафыннан расланган Нигезләмә белән билгеләнә. Башкарма комитет житәкчесенең хокукый актлары, әгәр актның үзендә башкасы каралмаган булса, имзаланган көннән үз көченә керә. Башкарма комитет житәкчесенең хокукый актлары муниципаль район территориясендә урнашкан барлык предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар, ижтимагый һәм дини берләшмәләр, шулай ук гражданныр һәм вазифаи затлар тарафыннан үтәлергә тиеш.

5.7. Башкарма-идарә итү эшчәнлеген гамәлгә ашыру өлкәсендә башкарма комитет житәкчесе:

Башкарма комитет, аның башкарма комитет компетенциясенә кертелгән барлык мәсьәләләренә хәл итү буенча структур бүлекчәләре эшчәнлегенә гомуми житәкчелек итә;

Башкарма комитет исеменнән үз компетенциясе чикләрендә килешүләр төзи;

авыл жирлегә вәкиллекле органына Башкарма комитет структурасын төзи һәм раслау өчен тәкъдим итә, Башкарма комитет штатын Башкарма комитетны тоту өчен бюджетта расланган акчалар чикләрендә мөстәкыйль рәвештә формалаштыра;

Башкарма комитет Аппаратының структур бүлекчәләре турында нигезләмәләренә, Башкарма комитет аппараты хезмәткәрләренең вазифа инструкцияләрен, Башкарма комитет житәкчесе, Башкарма комитет урынбасарлары һәм Башкарма комитет эшләре идарәчесе арасында бурычларны бүлүне раслый;

жирле бюджетны үтәгәндә бюджет акчаларын бүлүче функцияләрен башкара (авыл жирлегә вәкиллекле органы һәм депутатлар эшчәнлегенә белән бәйлә чыгымнар буенча акчалардан тыш);

Башкарма комитетның структур бүлекчәләре житәкчеләренең Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнарына яки жирле референдумда кабул ителгән норматив-хокукый актларга, авыл жирлегә вәкиллекле органына яки авыл жирлегә башлыгына каршы килгән актларын гамәлдән чыгара;

авыл жирлегә жирле бюджеты проекты, авыл жирлеген социаль-иқътисади үстерү планнарын һәм программаларын, шулай ук аларның үтәлеше турында хисапларны эшләүне оештыра һәм авыл жирлегенә вәкиллекле органына раслау өчен кертә;

Башкарма комитет житәкчесе урынбасарларын, эшләр идарәчесен, Башкарма комитетның структур бүлекчәләре житәкчеләрен авыл жирлегә башлыгы белән килешү буенча вазыйфага билгели һәм вазыйфадан азат итә, шулай ук аларга карата дәртләндрү чараларын һәм дисциплинар жаваплылыкны куллану мәсьәләләрен хәл итә, билгеләү турында бәхәсле сораулар туган очракта, аларны авыл жирлегә вәкиллекле органы каравына чыгара. Башкарма комитетның башка хезмәткәрләрен вазифага үзе билгели һәм вазифадан азат итә, шулай ук аларга карата дәртләндрү чараларын һәм дисциплинар жаваплылык куллану мәсьәләләрен хәл итә;

федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра. Муниципаль район Уставы һәм әлеге Нигезләмә белән.

5.8. Муниципаль районның вәкилләккә органы белән хезмәттәшлек итү өлкәсендә башкарма комитет җитәкчесе авыл җирлегенә вәкилләккә органына кертә;

- Башкарма комитет структурасы турында тәкъдимнәр;
- авыл җирлеге вәкилләккә органының норматив хокукый актлары проектлары;
- җирле салымнарны һәм җыемнарны билгеләү, үзгәртү һәм бетерүне, җирле бюджет акчаларыннан чыгымнарны гамәлгә ашыруны күздә тоткан тәкъдимнәр;
- авыл җирлеге вәкилләккә органының чираттан тыш утырышларын чакыру турында нигезләмәләр;
- авыл җирлеге вәкилләккә органы утырышларының көн тәртибе турында тәкъдимнәр.

## **6. Башкарма комитет эшчәнлеген оештыру**

6.1. Башкарма комитет структурасына Башкарма комитет җитәкчесе, Башкарма комитет секретаре керә;

6.2. Башкарма комитет структурасы Башкарма комитет җитәкчесе тәкъдиме буенча авыл җирлегенә вәкилләккә органы тарафыннан раслана.

## **7. Хезмәт мөнәсәбәтләре**

7.1. Башкарма комитетка хезмәт итү - Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә гамәлгә ашырыла торган муниципаль хезмәт. Башкарма комитетта муниципаль вазифаларда хезмәт итүчеләр муниципаль хезмәткәрләр булып тора.

7.2. Башкарма комитет һәм хезмәткәрләр (муниципаль хезмәткәрләр һәм муниципаль хезмәткәрләр булмаган техник хезмәткәрләр) арасындагы мөнәсәбәтләр хезмәт законнары, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасының муниципаль хезмәт турындагы законнары белән көйләнә.

7.3. Башкарма комитет һәм ведомство карамагындагы учреждениеләр һәм предприятиеләр җитәкчеләренә мөнәсәбәтләре хезмәт законнары, гражданлык законнары, алар белән төзелгән хезмәт килешүләре белән әлеге Нигезләмә белән көйләнә.

7.4. Башкарма комитет хезмәткәрләренә хезмәт хакы законнарда һәм муниципаль хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә түләнә.

7.5. Башкарма комитет Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган хезмәтне саклау чараларын гамәлгә ашыра һәм законнарда билгеләнгән җаваплылыкны үз өстенә ала.

## **8. Башкарма комитетның милке һәм финанс эшчәнлеге**

8.1. Башкарма комитет муниципаль район бюджетында бу максатларга каралган акчалар чикләрендәге чыгымнар сметасына ярашлы рәвештә, шулай ук законнарда тыелмаган башка чыганаclar хисабына финанслана.

8.2. Башкарма комитетның Финанс һәм икътисади нигезен муниципаль район бюджеты акчалары, Башкарма комитет карамагына тапшырылган функцияләрне тәмин итү өчен төзелгән муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр, шулай ук Башкарма комитетка идарә итү функцияләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән башка муниципаль милек тәшкил итә.

## **9. Башкарма комитетны бетерү һәм үзгәртеп кору**

9.1. Башкарма комитетны бетерү һәм үзгәртеп кору федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында һәм авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының норматив актларында каралган тәртиптә башкарыла.